

Parlamentul Republicii Moldova

LEGE CU PRIVIRE LA VOLUNTARIAT

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectivele legii

1) Prezenta lege reglementează

Promovarea și facilitarea participării cetățenilor Republicii Moldova, cetățenilor străini și apatrizilor, în spiritul solidarității civice, la acțiuni de voluntariat organizate de persoane juridice de drept public și de drept privat fără scop lucrativ.

2) Prezenta lege stabilește modul și condițiile de participare benevolă de către persoane fizice la activități de voluntariat în favoarea comunității, fără remunerare sau orice recompensă financiară în afara cheltuielilor efectuate pentru realizarea activității, care presupune cheltuieli de transport, alimentare, cazare, asigurare, în caz de necesitate de deplasare și alte cheltuieli indispensabile realizării activității de voluntariat. Aceste cheltuieli sunt prevăzute de instituția gazdă, la care voluntarul nu va contribui, dacă părțile n-au convenit altfel.

Articolul 2. Noțiuni principale.

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

1) *Activitate de voluntariat* este participarea benevolă desfășurată din proprie inițiativă de către o persoană denumită voluntar, *în interesul public*. Activitatea de voluntariat poate fi oferită în afara sau în baza *contractului de voluntariat*.

2) *Interesul public* este activitatea desfășurată în domenii, cum sunt:

- a) social și comunitar;
- b) asistență și protecție socială;
- c) protecția drepturilor omului;
- d) ocrotirii sănătății;
- e) cultural;
- f) artistic;
- g) mediul ambiant de protecție a mediului;
- h) educativ;
- i) de învățământ;
- j) științific;
- k) umanitar;
- l) religios;
- m) filantropie;
- n) sportiv;
- o) organizării activității de voluntariat;

p) alte domenii de interes public.

3) *Instituția gazdă* este organizația, persoana juridică de drept public sau persoana juridică de drept privat fără scop lucrativ, care administrează activitatea de voluntariat, și care încheie, în condițiile prezentei legi, contract de voluntariat.

4) *Beneficiarul voluntariatului* este persoana fizică sau juridică în folosul căreia se desfășoară activitatea de voluntariat. Instituția gazdă poate fi identică sau diferită de beneficiarul voluntariatului. Beneficiarul voluntariatului poate participa, împreună cu instituția gazdă, la elaborarea Fișei de post a voluntarului.

5) *Contract de voluntariat* este o convenție cu titlu gratuit, încheiată între o persoană fizică, denumită voluntari, și o persoană juridică, numită instituția gazdă, în temeiul căreia prima se obligă față de a doua să presteze o activitate de interes public fără a obține o recompensă financiară sau materială.

6) *Voluntar* este orice cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid, care în sprijinul solidarității civice dorește să se implice în activități de voluntariat organizate de persoane juridice de drept public și de drept privat fără scop lucrativ. Contractul de voluntariat poate fi încheiat cu persoane care au atins vârsta de 16 ani. Persoanele care nu au atins vârsta de 16 ani încheie contractul de voluntariat cu acordul scris al părinților, adoptatorilor sau curatorului.

Articolul 3. Reglementarea legii.

1) Prezenta lege reglementează domeniile care beneficiază de programe de stimulare a activității de voluntariat, definește raporturile sociale necesare și rezultate din activitatea de voluntariat, cerințele față de acestea, responsabilitățile actorilor în activitatea de voluntariat, responsabilitățile autorităților publice în implementarea legii.

2) Activitățile voluntare izolate, sporadic prestate, în afara raporturilor cu persoanele juridice prevăzute la art. 1, din rațiuni familiale, de prietenie sau de bună vecinătate, nu fac obiectul prezentei legi.

Articolul 4. Principiile de bază ale voluntariatului.

1) Prezenta lege se fundamentează pe următoarele principii de participare la activitatea de voluntariat:

a) participarea ca voluntar, pe baza consimțământului liber exprimat;

b) implicarea activă a voluntarului în viața comunității;

c) desfășurarea activității de voluntariat cu escluderea oricărei remunerări financiare sau materiale din partea beneficiarului voluntariatului sau instituției gazdă în afara cheltuielilor efectuate pentru realizarea activității ce țin de cazare, alimentare, transport, în caz de necesitate de deplasare și asigurare sau alte cheltuieli indispensabile realizării activității de voluntariat;

d) recrutarea voluntarilor pe baza egalității șanselor, fără nici un fel de discriminare;

e) cunoașterea de către voluntar a drepturilor și obligațiilor;

f) cunoașterea despre și participarea voluntarului la activitatea relevantă implicației contribuției voluntare;

g) participarea în cadrul activităților de voluntariat la nivel internațional.

2) Prezenta lege stabilește raporturile de responsabilitate în desfășurarea activității de voluntariat, dintre:

- a) voluntar și beneficiarul voluntariatului;
- b) voluntar și instituția gazdă.

II. RAPORTURILE DE VOLUNTARIAT

Articolul 5. Condițiile contractului de voluntariat.

1) Activitatea de voluntariat se poate desfășura pe baza unui contract încheiat în formă scrisă între voluntar și instituția gazdă, în condiții de libertate contractuală a părților și cu respectarea dispozițiilor prezentei legi.

2) Instituția gazdă este obligată să încheie cu voluntarul un contract de voluntariat, dacă voluntarul este implicat în activitatea de voluntariat mai mult de 20 de ore lunar.

3) Activitatea de voluntariat se încheie în formă scrisă, în două exemplare, dintre care unul se păstrează în mod obligatoriu în evidența instituției gazdă.

Articolul 6. Conținutul contractului de voluntariat.

1) Contractul de voluntariat trebuie să conțină următoarele prevederi:

- a) descrierea activității pe care voluntarul trebuie s-o presteze în concordanță cu capacitatea și disponibilitatea sa;
- b) perioada și durata desfășurării activității de voluntariat;
- c) indicarea orelor, zilelor de activitate;
- d) descrierea și valoarea bunurilor materiale încredințate;
- e) drepturile și obligațiile părților contractate;
- f) facilitățile acordate de instituția gazdă;
- g) stabilirea cerințelor profesionale, de sănătate și de altă natură pentru voluntar;
- h) răspunderea părților pentru cauzarea pagubelor;
- i) descrierea condițiilor de nulitate și reziliere a contractului.

2) Dacă pe parcursul executării contractului de voluntariat intervine, independent de voința părților, o situație de natură să îngreueze obligațiunile ce revin voluntarului, contractul va fi renegociat;

3) Dacă pe parcursul executării contractului de voluntariat intervine, independent de voința părților, o situație care face imposibilă executarea în continuare a contractului, acesta este reziliat la inițiativa uneia dintre părți;

4) Voluntarul poate să renunțe la îndeplinirea obligațiunilor sale cu condiția anunțării instituției gazdă cu nu mai puțin de 7 zile înainte, dacă părțile n-au convenit altfel în formă scrisă în contractul de voluntariat;

5) Este interzis să se încheie contract de voluntariat în scopul de a evita încheierea unui contract individual de muncă, sau, după caz, a unui contract civil de

prestări de servicii ori a altui contract pentru efectuarea prestațiilor respective. Contractele de voluntariat încheiate cu aplicarea dispozițiilor prezentei legi de persoanele juridice prevăzute la art. 1, în scopul evitării încheierii unui contract individual de muncă, sau, după caz, a unui contract civil de prestări de servicii ori a altui contract civil sunt considerate lovite de nulitate absolută.

Articolul 7. Drepturile și responsabilitățile voluntarului.

1) Prin prezenta lege se garantează minimumul de drepturi ale voluntarului:

a) participarea, dacă este cazul, la elaborarea și derularea programelor pentru care a încheiat contractul;

b) desfășurarea activității în domeniu în conformitate cu posibilitățile și conform regulilor existente în instituția gazdă;

c) asigurarea de către instituția gazdă, în condițiile prevăzute de lege, împotriva riscurilor de accident și de boală sau a altor riscuri ce decurg din natura activității;

d) eliberarea de către instituția gazdă a unui certificat nominal și scrisori de recomandare care să recunoască prestarea activității de voluntar, precum și experiența și aptitudinile dobândite în baza prevederilor contractuale;

e) rambursarea de instituția gazdă în condițiile prevăzute în contract, potrivit legii, a cheltuielilor efectuate pentru realizarea activității ce țin de transport, cazare, alimentare, în caz de necesitate de deplasare, asigurare sau alte cheltuieli indispensabile pentru desfășurarea activității de voluntariat. Aceste cheltuieli sunt prevăzute de către instituția gazdă, la care voluntarul va contribui doar dacă va dori acest lucru, în caz contrar, toate aceste cheltuieli vor fi acoperite de către instituția gazdă;

f) durata timpului de lucru, stabilită, în condițiile legii, să nu afecteze sănătatea și resursele psihofizice ale voluntarului;

g) informarea corectă și precisă în legătură cu organizația, politica organizațională și programele organizației;

h) voluntarii participă la cursurile de instruire organizate, inițiate sau propuse de instituția gazdă dacă aceasta are resursele necesar, pentru o mai bună desfășurare a activității de voluntariat.

2) Obligațiunile voluntarilor:

a) să îndeplinească sarcinile primite din partea instituției gazdă;

b) în exercitarea contractului de voluntariat se subordonează conducerii persoanei juridice cu care a încheiat contractul;

c) să ocrotească bunurile pe care le folosește în cadrul activității de voluntariat;

d) să păstreze confidențialitatea informațiilor la care are acces în cadrul activității de voluntariat;

e) inadmisibilitatea transmiterii obligațiilor contractuale altor persoane;

f) alte responsabilități care decurg din contractul de voluntariat;

g) alte responsabilități conform legislației în vigoare.

3) Voluntarii poartă răspundere în fața beneficiarului voluntariatului doar pentru pagubele materiale cauzate beneficiarului ca urmare a unei contravenții sau infracțiuni.

Articolul 8. Responsabilitatea institutiei gazdă.

1) Instituția gazdă are următoarele responsabilități față de voluntar:

a) efectuarea preselecției beneficiarilor voluntariatului cu care se vor contacta voluntarii;

b) asigurarea protecției intimității beneficiarului cu care contactează voluntarul;

c) elaborarea în cadrul organizației a unui Program de Voluntariat, a standardelor de recrutare deschisă și competitivă, standardelor de activitate, regulamentului intern de funcționare, instrumentelor de monitorizare și evaluare;

d) instruirea și dezvoltarea profesională a voluntarilor pentru realizarea prevederilor contractului de voluntariat;

e) neadmiterea voluntarilor la munci periculoase sau care pot cauza o daună pentru viața și sănătatea acestora;

f) rambursarea cheltuielilor ce țin de transport, cazare, alimentare, în caz de necesitate de deplasare, asigurare sau alte cheltuieli indispensabile pentru desfășurarea activității de voluntariat. Aceste cheltuieli sunt prevăzute de către instituția gazdă, la care voluntarul va contribui doar dacă va dori acest lucru, în caz contrar, toate aceste cheltuieli vor fi acoperite de către instituția gazdă, în conformitate cu legislația în vigoare;

g) oferirea voluntarului, la cerere, la finele perioade de activitate, a unui certificat nominal care să recunoască prestarea activității de voluntar, precum și experiența și abilitățile dobândite;

h) menținerea în cadrul instituției gazdă a unui registru de evidență a voluntarilor, care să includă orele prestate de voluntar în realizarea activității de voluntariat.

2) Instituția gazdă este obligată:

a) să respecte legile și actele normative în vigoare;

b) să respecte clauzele contractelor de voluntariat;

c) să recruteze voluntarii numai la activitate de interes public prevăzută de contractul de voluntariat;

d) să asigure efectuarea activității de interes public în condiții corespunzătoare cerințelor de protecție și igienă a muncii;

e) să repare prejudiciul material și cel moral cauzat voluntarului în legătură cu îndeplinirea activității de interes public;

f) să ramburseze, în condițiile convenite în contract, cheltuielile efectuate de către voluntar pentru realizarea activității de interes public;

g) să elibereze voluntarului certificatul nominal care să confirme calitatea de voluntar;

h) să elibereze voluntarului scrisori de recomandare dacă voluntarul este implicat în activitatea de voluntariat mai mult de 20 de ore lunar;

i) să organizeze instruirii pentru voluntari privind activitatea sa, modul de operare cu anumite echipamente tehnice, condițiile de securitate a muncii;

j) să îndeplinească alte obligații stabilite de prezenta lege, de alte acte normative și de contractul de voluntariat.

Articolul 9. Răspunderea părților.

1) Răspunderea pentru neexecutarea sau pentru executarea necorespunzătoare a contractului de voluntariat este supusă regulilor prevăzute de Codul civil.

Articolul 10. Litigii.

1) Litigiile izvorâte din încheierea, modificarea, executarea sau încetarea contractului de voluntariat sunt de competența instanțelor judecătorești, dacă părțile contractului nu le pot rezolva pe cale amiabilă.

III. IMPLEMENTAREA INSTITUȚIONALĂ

Articolul 11. Competența autorităților publice centrale și instituțiilor subordonate ale acestora.

1) Responsabilitățile ministerelor relevante:

a) autoritatea centrală în domeniul tineretului va elabora politicile și programele cu privire la voluntariat, va coordona și evalua anual implementarea acestora cu privire la tineret. Va elabora metodologia și cerințele privind implementarea programelor și măsurilor prevăzute de prezenta lege;

b) autoritatea centrală în domeniul educației va elabora politicile și programele de stimulare a voluntariatului pentru instituțiile de învățământ. Va elabora metodologia și cerințele privind implementarea programelor și măsurilor prevăzute de prezenta lege;

c) autoritatea centrală în domeniul social va elabora politicile și programele cu privire la voluntariat, va coordona și evalua anual implementarea acestora cu referire la adulți și persoane în etate. Va elabora metodologia și cerințele privind implementarea programelor și măsurilor prevăzute de prezenta lege;

d) autoritatea centrală în domeniul finanțelor publice va elabora mecanismele de realizare a programelor și măsurilor privind stimularea voluntariatului. Va asigura estimarea costurilor bugetare pentru programele și instrumentele de voluntariat, elaborate de către autoritățile centrale relevante, va coordona executarea financiară a programelor, va elabora metodologia și cerințele privind implementarea programelor și măsurilor prevăzute de prezenta lege.

2) Responsabilitățile instituțiilor centrale subordonate:

a) Agenția de ocupare a forței de muncă, în cooperare cu autoritățile publice locale de nivelul întâi, organizațiile și asociațiile neguvernamentale specializate care au experiența și reputația necesară, vor gestiona ofertele de voluntariat în interesul public, vor coordona bazele de date pentru ofertele și solicitările de activitate

voluntară în baza informațiilor oferite de ofertanți și solicitanți de activitate voluntară pentru sectorul public;

b) Biroul Național de Statistică va realiza anual o statistică a voluntarilor și a contribuției economice a activităților de voluntariat.

Articolul 12. Competența autorităților publice locale și instituțiilor subordonate ale acestora.

1) Autoritățile publice locale vor coopera cu autoritățile publice centrale și subordonate în vederea implementării programelor și măsurilor de stimulare a voluntariatului, vor iniția și coordona programele prevăzute la nivel local.

Articolul 13. Competența organizațiilor și asociațiilor necomerciale.

1) Organizațiile și asociațiile necomerciale vor realiza programe și măsuri de stimulare a voluntariatului. Organizațiile specializate și cu experiența și reputația corespunzătoare vor gestiona ofertele de voluntariat în interesul public, vor coordona bazele de date pentru ofertele și solicitările de activitate voluntară în baza informațiilor oferite de ofertanți și solicitanți de activitate voluntară pentru sectorul neguvernamental;

IV. MĂSURILE DE STIMULARE A VOLUNTARIATULUI

Articolul 14. Politicile și programele de stimulare a voluntariatului.

1) Statul sprijină activitatea de voluntariat prin intermediul programelor și măsurilor destinate să realizeze obiectivele legii. Competența în elaborarea și coordonarea elaborării politicilor relevante este stipulată prin prezenta lege.

2) Politicile și programele respective vor promova voluntariatul în sectorul public și sectorul neguvernamental.

3) Programele și măsurile de voluntariat vor fi implementate cu respectarea absolută a transparenței, evitării conflictelor de interes, instituțiile gazde vor pune la dispoziția publicului informații necesare.

4) Statul va promova și sprijini activitatea de voluntariat europeană și internațională pentru o perioadă limitată, ce urmăresc dezvoltarea aptitudinilor și formarea experienței personale și interculturale, contribuind în același timp la binele comunității.

Articolul 15. Măsurile în domeniul dezvoltării profesionale.

1) Activitățile de voluntariat, realizate în cadrul sectorului public și neguvernamental, confirmate prin certificatul nominal și scrisoarea de recomandare, vor fi luate în considerație la angajare, atestare și promovare.

2) Activitățile de voluntariat, realizate în cadrul sectorului public și neguvernamental, confirmate prin certificatul nominal, conform procedurilor

prevăzute, vor fi luate în considerație la depunerea actelor de înmatriculare în instituțiile de învățământ superior în cazul acumulării punctajului egal, la oferire de burse și cămin studentesc.

3) Instituțiile de stat beneficiare vor elabora anual programe privitor la voluntariat și vor prevedea în acest scop, în bugetele sale anuale, mijloace financiare necesare în sumă de cel puțin un procent din bugetul instituției la capitolul resurse umane.

4) Activitatea de voluntariat va fi stimulată prin programe de stagiul sau de plasare temporară în locurile de angajare în sectorul public.

Articolul 16. Măsurile de stimulare a voluntariatului în rândurile elevilor și studenților.

1) Voluntarul poate obține, în condițiile legii, credite speciale cu scopul de perfecționare profesională;

2) Voluntarul acumulează experiență și își dezvoltă abilități în cadrul activității de voluntariat prin care, în condițiile legii, primește certificatul de formare care atestă deprinderile și cunoștințele neformale obținute.

3) Instituția de învățământ va permite tinerilor studenți să participe la stagii sau cursuri de instruire internațională în baza prezentării pachetului de documente relevante (invitații din partea organizatorilor străini ce va conține tema și agenda cursului, scrisoare din partea organizației sau instituției din Moldova din care provine voluntarul, perioada desfășurării stagiului etc.), iar la întoarcere se va prezenta copia certificatului de participare și un raport asupra activității la care a participat.

4) Instituția de învățământ superior, conform procedurilor prevăzute, va acorda credite speciale, în afara creditelor prevăzute de curriculum, pentru activitatea de voluntariat desfășurată de student pe parcursul anilor de studiu.

5) Instituția de învățământ superior va permite tinerilor studenți participarea la schimburi europene și internaționale de voluntari și va crea condiții favorabile de restabilire la învățământ a tinerilor reveniți după perioada de voluntariat internațional.

Instituția poate acorda credite speciale pentru activitatea de voluntariat desfășurată peste hotare.

6) Voluntarii studenți, conform proceduralilor stabilite, vor beneficia de facilități privind cazarea în căminele studentești.

Articolul 17. Măsurile discreționare de recunoaștere publică.

1) Voluntarul beneficiază de titluri onorifice, decorații, premii, în condițiile contractului. Decizia de conferire a acestora poate fi adoptată de instituția gazdă, autoritățile publice.

2) Autoritățile publice în cooperare cu organizațiile necomerciale desfășoară:

a) Săptămâna Națională a Voluntariatului – eveniment anual de promovare și recrutare a voluntarilor;

b) Festivalul Voluntarilor – eveniment anual de recunoaștere a meritelor în domeniul voluntariatului.

c) Conferința Națională cu privire la Voluntariat – eveniment organizat o dată la doi ani, care stabilește cadrul legislativ și normativ existent în domeniul voluntariatului și identifică principalele necesități ale voluntarilor la nivel de politici.

3) Voluntarilor care sunt premiați li se acordă din partea Guvernului cu reduceri sau gratis foi turistice, excursii, foi de odihnă sanatoriale.

Articolul 18. Stimularea instituțiilor beneficiare.

1) Pentru desfășurarea și implicarea în activitățile de voluntariat, instituția gazdă poate beneficia de scutire totală sau parțială de impozitele locale. Decizia de scutire va fi adoptată de autoritatea publică locală competentă.

2) Organizațiile necomerciale care se implică activ și valorifică activitatea de voluntariat și beneficiază de statutul de utilitate publică, în condițiile legii, vor avea preferințe în procurarea serviciilor sociale, publice.

3) Organizațiile necomerciale care activ implică și valorifică activitatea de voluntariat pot obține prioritar statutul de utilitate publică.

V. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 19. Dispoziții finale și tranzitorii.

- 1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.
- 2) Guvernul, în termen de 6 luni de la adoptarea prezentei legi, va:
 - a) elabora formularul contractului de voluntariat;
 - b) elabora Regulamentul-tip cu privire la activitatea de voluntariat;
 - c) elabora modelul certificatului de voluntar;
 - d) elabora modelul registrului de evidență a voluntarilor;
 - e) prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI